

TANDEM – Koordinační centrum
česko-německých výměn mládeže

Česko – německý informační den k přeshraniční spolupráci v předškolní oblasti

ODMALIČKA - VON KLEIN AUF

16. května 2007

v centru Babylon v Liberci

Zpráva z informačního dne

Účastníci: německé a české učitelky a ředitelky MŠ z příhraničních okresů Česká Lípa, Liberec, Jablonec nad Nisou, Bautzen a Löbau-Zittau, rodiče, zástupci zřizovatelů MŠ, dílny PONTES „Naši sousedé a jejich jazyk“ a Česko-německého fóra žen

Počet: 30 českých a 14 německých účastníků / účastnic

Vedení: Kateřina Jonášová (Tandem Pilsen) und Hana Bejlková (Tandem Regensburg)

Program:

- 14:00 Přivítání
- 14:15 Představení Tandemu
- 14:30 Informace o poradenství a programu podpory přeshraniční spolupráce česko-německých projektů v předškolní oblasti
- 14:45 Modelové projekty podél česko-německé hranice
- 15:00 Představení dílny PONTES „Naši sousedé a jejich jazyk“
- 16:00 Představení Česko-německého fóra žen
- 16:15 Referát o počátcích přeshraniční spolupráce mateřských škol v Polevsku a Bad Schandau
- 16:30 Referát o česko-německé spolupráci mateřských škol „Birkenhof“ z Hartau a „Rosnička“ z Hrádku nad Nisou - Donína

Vše bylo simultánně tlumočeno.

Informace o poradenství a programu podpory „Odmalička – Von klein auf“

Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže TANDEM podporuje **spolupráci českých a německých předškolních zařízení** v příhraničních regionech. V rámci programu „Odmalička - Von klein auf“ podporuje Tandem setkávání dětí do 6 let a výměnu zkušeností mezi českými a německými pedagogickými pracovníky. Finanční podporu vybraných projektů doplňuje široká nabídka informací a poradenství na téma přeshraniční spolupráce v předškolní oblasti. Cílem je zintenzivnění česko-německé spolupráce, motivace zainteresovaných mateřských škol, rodičovských iniciativ a pomoc při hledání partnerské organizace v příhraničním regionu.

Pravidelná a dlouhodobá **setkávání českých a německých dětí do 6 let** vedou děti k bezproblémové komunikaci s jinými kulturami, všestranně podporují vývoj jedince a přinášejí tak mnohé pro budoucnost příhraničního regionu. Děti nepotřebují znalost cizího jazyka k tomu, aby si spolu mohly hrát. Mohou si ale cizí jazyk osvojit hravou formou již v tomto raném věku, což v pozdějším životě ocení.

V rámci informačního dne představila Kateřina Jonášová (Tandem Plzeň) nabídku **informací a podpory ze strany Tandemu**. Hana Bejlková (Tandem Regensburg) referovala o **programu podpory „Odmalička - Von klein auf“**. Kateřina Jonášová poté informovala o různých formách česko-německé spolupráce mateřských škol a o **zkušenostech zajímavých projektů**, které v této oblasti aktivně pracují.

Představení dílny PONTES „Naši sousedé a jejich jazyk“

Stefanie Fischer, koordinátorka dílny PONTES „Naši sousedé a jejich jazyk“, představila v úvodu svého referátu cíle, cílové skupiny a vlastní činnost pracovní skupiny „Učitelé sousedních jazyků“. K nejdůležitějším cílům patří především posílení regionální identity v rámci euroregionu Nisa-Neiße-Nysa, výuka jazyků sousedů, obecný rozvoj jazykových a interkulturních kompetencí, iniciace a realizace projektů.

V příštích dvou letech (2007-2008) by měl být realizován nový projekt „Iniciace a rozvoj bilinguálních konceptů v předškolních zařízeních Euroregionu Neiße-Nisa-Nysa“. Těžiště projektu leží v česko-německém pohraničí, zahrnuje však také německo-polské pohraniční regiony.

V druhé části referátu představila paní Fischer vybrané materiály z „Kufru plného her a materiálů k osvojení si jazyka sousedů“. Kufur byl sestaven učiteli jazyků z Čech, Německa a Polska, a hodí se pro jazykovou výuku mateřských a základních škol. V kufuru najdete mj. herní kartotéku s podrobnými návody v češtině, polštině a němčině, hrací kostky, pexesa, hravé učebnice češtiny a polštiny, CD s písničkami pro děti nebo loutky. Kufur je možné zadarmo vypůjčit v Ostritz nebo v Žitavě.

Další informace naleznete na www.pontes-pontes.de, stránky jsou v německém, polském a českém jazyce.

Představení Česko-německého fóra žen

Paní Irene Bohlen ve svém příspěvku shrnula činnost Česko-německého fóra žen. Fórum se od loňského roku angažuje také v oblasti vícejazyčné výchovy v předškolním věku. Podle prohlášení Evropské komise má každý člověk ovládat alespoň dva cizí jazyky a učit se je již od raného dětství. Mnoho dětí se učí anglicky, je ale velmi důležité zachovat jazykovou různorodost EU a především v příhraničních regionech se učit jazyk souseda.

Česko-německé fórum žen usiluje o založení informační kanceláře v Liberci, která by zájemce z regionu podpořila v navazování kontaktů a poradenstvím o možnostech česko-německé spolupráce a která by nabízela různé akce v německém jazyce.

Paní Ingrid Lottenburger, zakladatelka a předsedkyně německé části Česko-německého fóra žen, doplnila, že by mělo být vzdělávání pedagogických pracovníků předškolních zařízení věnováno více pozornosti než dosud a že Česko-německé fórum žen usiluje o úzkou spolupráci v předškolní oblasti s odpovídajícími institucemi v Polsku.

Referát o počátcích přeshraniční spolupráce mateřských škol v Polevsku a Bad Schandau

Petra Sochová, aktivní maminka z Polevska, referovala o počátcích bilaterální spolupráce mateřských škol v Polevsku a Bad Schandau.

Na podzim roku 2006 začala na základě rozhovorů s ředitelkou české mateřské školy hledat partnerskou organizaci v Německu. Nejdůležitějším kritériem byla co možná nejkratší vzdálenost předškolních zařízení. Po několika negativních odpovědích kontaktovala mateřskou školu v Bad Schandau, která sice neleží v bezprostřední blízkosti (Bad Schandau se nachází přímo na hranici, Polevsko je od hranice vzdáleno přibližně 20 km), kterou ale navštěvuje jedno české dítě a která na podzim 2006 také hledala partnera pro případnou spolupráci.

V lednu 2007 se sešly ředitelky a učitelky obou zařízení v Děčíně při informačním dni programu „Odmalička – Von klein auf“, a v následujících týdnech představily svůj společný záměr rodičům. Ze strany českých rodičů byl projekt přijat s nadšením, němečtí rodiče reagovali poněkud zdrženlivěji a čekají, jaké budou první společné akce.

Po dalším setkání pedagogů v Bad Schandau se obě mateřské školy rozhodly, že podají žádost o finanční příspěvek z prostředků Nadace Roberta Bosche v rámci programu „Odmalička – Von klein auf“, aby mohly již na podzim 2007 realizovat společná setkávání dětí.

V návaznosti na referát upozornila paní Lottenburger přítomné na možnost podání žádosti o příspěvek na dopravu u Nadace IKEA.

Referát o česko-německé spolupráci mateřských škol „Birkenhof“ z Hartau a MŠ „Rosnička“ z Hrádku nad Nisou - Donína

Sabine Rapat, ředitelka mateřské školy „Birkenhof“ v Hartau, informovala o dlouholeté a úspěšné spolupráci s mateřskou školou „Rosnička“ z Hrádku nad Nisou - Donína. Českou partnerskou školu zastupovala paní Hana Valecká, která paní Rapat doplňovala o pohled z druhé strany.

Paní Rapat zmínila nejprve začátek spolupráce a zdůraznila, že je velmi důležité, aby „si personál vzájemně sedl“. Po prvním setkání učitelek bylo rozhodnuto, že k setkání dětí dojde co nejdříve. Vzájemné návštěvy se konaly nejprve jednou měsíčně, později se učitelky rozhodly zkrátit časový interval setkávání na dva týdny. Každé setkání je dopředu naplánováno a řídí se denním režimem hostitelské školky. Na začátku se učitelky snažily každou návštěvu pojmout tematicky. Časem se ukázalo, že nejdůležitější částí setkání je společné hraní. Akce jsou nyní stejně jako předtím dopředu připraveny, učitelky se ale více řídí potřebami dětí a jsou připraveny změnit své původní plány a nechat děti volně pohnout.

Kromě pravidelných návštěv, které se odehrávají vždy dopoledne přibližně od 9:00 do 11:30, pořádají partnerské školky několik celodenních setkání, financovaných z prostředků Nadace Roberta Bosche. V dubnu 2007 byly v rámci „dne rodin“ poprvé do partnerské spolupráce vtaženi i rodiče, kteří sice spolupráci podporovaly, ale setkání dětí dosud nebyli přítomni.

Paní Rapat zdůraznila, že není dobré vstupovat do projektu s příliš velkým očekáváním, ale je třeba být rád za každý kamínek do cílové mozaiky, protože se jedná o složitý proces. Děti, stejně jako učitelky i rodiče, jsou nejprve trošičku rezervované, časem se však seznámí a zjistí, jak se k sobě chovat.

Diskuse a další nabídka

Během informačního dne byly zodpovězeny otázky na téma hledání partnera na druhé straně hranice, možnosti financování setkávání dětí do 6 let, podpora ze strany měst a obcí a právní aspekty přeshraničního setkávání v oblasti mateřských škol. Další otázky bylo možné formulovat na listinu přání nebo se zeptat přímo pracovníků Tandemu.

Podané informace byly doplněny ukázkou odborné literatury, článků, učebních materiálů apod. Mimo oficiální program měli účastníci možnost osobního rozhovoru a navázání přeshraničních kontaktů.

Protokoll: Hana Bejlková, vonkleinauf@tandem-org.de

Překlad: Kateřina Jonášová, kjonasov@tandem.zcu.cz

Kontakt: TANDEM – Koordinierungszentrum Deutsch-Tschechischer Jugendaustausch
Maximilianstr. 7, D – 93047 Regensburg

TANDEM – Koordinační centrum česko-německých výměn mládeže
Sedláčkova 31, CZ – 306 14 Plzeň

Tento projekt je podporován:

EU v rámci programu
INTERREG IIIA

Bundesministerium
für Familie, Senioren, Frauen
und Jugend

Robert Bosch **Stiftung**

Děkujeme!